

EL CONSULTORI

KLEBER CORDEIRO / GETTY

Per què es porten pitjor amb els pares que amb altres adults?

Esther Escolán _ “Fins ara s’estava portant la mar de bé, però has arribat tu i s’ha començat a tòrcer.” Vet aquí el típic comentari que fan els avis quan passem a buscar els nens. De vegades interpretem que els infants es comporten pitjor amb els seus pares, però, tal com puntualitza la doctora Montse Arellano, neuropediatra del servei de pediatria de l’Hospital Universitari Mútua Terrassa, en molts casos el que succeeix és just el contrari: “Amb ells és quan se senten molt més segurs”.

Les criatures passen gran part del dia esforçant-se per adaptar-se a l’escola, amb altres adults, amb els amics... I allà –afirma Arellano– tendeixen a comportar-se de forma més continguda perquè hi ha normes i menys confiança per expressar allò que senten. En realitat, que un nen o nena es deixi anar en presència dels seus progenitors i no d’altres persones, assenyala, sol ser “un reflex de seguretat emocional”, atès que sap que es troba en un entorn de confiança en el qual pot mostrar-se tal com és, fins i tot quan està cansat o desbordat.

EN QUINES SITUACIONS ES FA ESPECIALMENT PALÈS AQUEST DESBORDAMENT?

La doctora Arellano apunta que és evident en moments en els quals l’infant està més cansat o sobreestímulat, al recollir-lo a escola, al final del dia, en situacions noves com un viatge o en transicions clau, com començar l’escola o l’arribada d’un germà. “També apareix quan alguna cosa els frustra o enfada especialment”, afirma. En tots aquests casos, l’infant recorre als seus pares com a “lloc se-

gur” en el qual desfogar-se. En paraules de la neuropediatra, no és cap casualitat, sinó que en aquell moment “l’infant sent que pot deixar anar tot el que acumulat durant el dia”.

QUIN TIPUS DE SITUACIONS PODEN DESENCADENAR-SE EN TOTS AQUESTS SUPÒSITS?

Les més habituals són les que tenen a veure amb la descàrrega emocional: plors, rebequeries, crits, oposició i, fins i tot, més inquietud o hiperactivitat. Arellano posa com a exemple un infant que ha estat tot el dia portant-se molt bé i que pot començar a plorar sense cap motiu aparent al veure els seus pares, o mostrar-se irritable i dir que no a tot. Altres infants, explica, reaccionen “amb dificultat per estar-se quiets o conductes més impulsives”.

¿HI HA DETERMINADES EDATS EN LES QUALS AQUEST FENOMEN SIGUI MÉS EVIDENT?

Sí, sobretot en infants d’entre dos i cinc anys. I és que, tal com puntualitza la doctora Arellano, són edats “en les quals no saben com regular les seves emocions, i també en les quals apareixen les rebequeries”. Després, matisa, ja no és tan freqüent o intens: “El desbordament apareix, però de manera diferent. Adopta una forma més de discussió, desafiament o conducta oposicionista”.

PER QUÈ NO SÓN CAPAÇOS DE REGULAR EL SEU COMPORTAMENT UN COP “DESBLOQUEJADA” AQUESTA CONTENCIÓ?

Perquè en aquell moment estan desbordats

i encara no saben calmar-se ells sols. “Quan l’emoció surt és molt intensa i els costa molt parar; és com si se’ls escapés de les mans”, subratlla la doctora, que també insisteix que ni ho fan a propòsit ni per cridar l’atenció de manera negativa. En aquell moment, simplement necessiten que l’adult els ajudi a calmar-se perquè ells no saben fer-ho per si mateixos i és per aquest motiu que busquen els pares de manera prioritària, perquè, segons Arellano, són qui els poden ajudar a entendre allò que senten i a tranquil·litzar-se.

¿HI HA ALGUNA RAÓ QUE EXPLIQUI PER QUÈ AQUEST COMPORTAMENT S’ACUSA MÉS EN LA FIGURA MATERNA?

“Sol passar amb aquella persona amb la qual l’infant té més relació i confiança en el dia a dia”, afirma Arellano. Molts cops, apunta, sol ser la mare simplement perquè ha estat més present o és el seu referent principal.

¿COM PODEM ANAR CONSTRUINT AQUEST VINCLE I AQUESTA DISPONIBILITAT DURANT ELS PRIMERS ANYS DE CRIANÇA?

El vincle s’ha d’anar teixint dia a dia. No hi ha cap fórmula màgica. Els infants, recorda Arellano, necessiten saber que estem disponibles, que responem quan ens necessiten i que les seves emocions tenen cabuda, fins i tot aquelles més difícils. “No cal fer-ho perfecte, tan sols ser-hi”, insisteix. I posa un parell d’exemples: si un infant cau a terra i plora, caldria evitar dir-li que no passa res, sense més ni més, sinó preguntar-li si ha pres mal; si té una rebequeria perquè no és capaç de fer alguna cosa, en comptes d’enfadar-nos directament, caldria ajudar-lo a posar paraules a allò que li està passant.

Per a Arellano, en els moments tranquils també és important dedicar estones petites, però de qualitat, a jugar amb ells sense distraccions i escoltar-los quan expliquen alguna cosa, “per molt que sigui simple o un pensament que és irrellevant”. I, després, quan es desborda, mantenir la calma. “No sempre és fàcil –apunta la neuropediatra–, però que l’adult no esclati ajuda molt al fet que l’infant aprengui a regular-se”.